

Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední odborná škola a Střední odborné učiliště technické,
Přerov, Kouřilkova 8**

Kouřilkova 8/1028, 750 02 Přerov

Identifikátor školy: 600 171 370

Termín konání inspekce: 4., 7. – 9. březen 2005

Čj.:	m3-1038/05-05013
Signatura:	om4zy511

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště technické, Přerov, Kouřilkova 8 (dále škola) je zřízena Olomouckým krajem a má právní formu příspěvkové organizace. Sdružuje střední odborné učiliště, střední odbornou školu, domov mládeže a školní jídelnu.

Ve školním roce 2004/2005 jsou vyučovány následující obory:

na střední odborné škole:

- 39-41-M/003 Mechatronika (délka studia 4 roky, studium ukončené maturitní zkouškou)

na středním odborném učilišti:

- 23-45-L/004 Mechanik seřizovač - mechatronik (délka studia 4 roky, studium ukončené maturitní zkouškou)
- 26-43-L/001 Mechanik elektronik (délka studia 4 roky, studium ukončené maturitní zkouškou)
- 23-62-H/001 Optik (délka studia 3 roky, studium ukončené závěrečnou zkouškou)
- 23-51-H/001 Zámečnick (délka studia 3 roky, studium ukončené závěrečnou zkouškou)
- 23-56-H/001 Obráběč kovů (délka studia 3 roky, studium ukončené závěrečnou zkouškou)
- 23-66-H/001 Mechanik opravář (délka studia 3 roky, studium ukončené závěrečnou zkouškou)
- 23-62-H/006 Jemný mechanik (délka studia 3 roky, studium ukončené závěrečnou zkouškou)
- 23-52-H/001 Nástrojař (délka studia 3 roky, studium ukončené závěrečnou zkouškou)
- 23-43-L/506 Provozní technika (nástavbové studium pro absolventy tříletých strojírenských oborů ukončené maturitní zkouškou, délka studia 2 roky - – studium denní, délka studia 3 roky – studium dálkové)

Školu navštěvuje ve školním roce 2004/2005 v 27 třídách 646 žáků. Ve sledovaných studijních oborech se v 8 třídách vzdělávalo 206 žáků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk, matematika a fyzika ve studijních oborech 39-41-M/003 Mechatronika, 23-45-L/004 Mechanik seřizovač – mechatronik, 26-43-L/001 Mechanik elektronik, 23-43-L/506 Provozní technika vzhledem k platným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk, matematika a fyzika ve studijních oborech 39-41-M/003 Mechatronika, 23-45-L/004 Mechanik seřizovač – mechatronik, 26-43-L/001 Mechanik elektronik, 23-43-L/506 Provozní technika vzhledem k platným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ sledování a hodnocení účinnosti sociálně patologických jevů ve školním roce 2004/2005

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka sledovaných předmětů vybraných studijních oborů je zajištěna 14 pedagogy, kteří splňují odbornou kvalifikaci pro kontrolovaný typ školy.

Organizační struktura školy, vymezená organizačním řádem, spolu s promyšleným a postupně modernizovaným informačním systémem vytvářejí předpoklady pro účinné a efektivní řízení školy. Výchovně-vzdělávací činnost sledovaných předmětů zajišťuje úsek teoretického vyučování řízený zástupkyní ředitele školy, která je současně zástupkyní statutárního orgánu.

Poradními a pracovními orgány ředitele školy jsou kromě pedagogické rady, porady vedení a pracovních komisí metodické orgány. Práce metodických komisí členěných na předmětové skupiny je koordinována a řízena metodickou radou. Jejich činnost je neformální a přispívá ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu a k úzké spolupráci mezi učiteli. Svými aktivitami se zásadním způsobem podílí na evaluaci vzdělávací činnosti školy. Vedoucí předmětových komisí provádí také hospitační činnost, ze které vedou funkční zápisy, které předkládají řediteli školy.

Systém dalšího vzdělávání pracovníků je koncepční, je zaměřen na profesní růst jednotlivých pracovníků s cílem využít získané vědomosti při výuce.

Kontrolní činnost členů vedení školy je promyšlená, časově vyvážená a zahrnuje celou organizační strukturu. Výsledky kontrol jsou prokazatelným způsobem projednávány s jednotlivými zaměstnanci, v případě nutnosti jsou přijímána opatření k nápravě. Závěry z kontrol jsou pravidelně vyhodnocovány a jsou součástí analýzy činnosti školy prováděné ředitelem.

Kritéria pro hodnocení práce pedagogických i dalších zaměstnanců školy jsou stanovena v souladu s jejich profesním růstem a v praxi jsou aplikována.

Úroveň personálních podmínek podporuje rozvoj osobnosti žáků a pozitivně ovlivňuje vzdělávání. Kvalita personálních podmínek je vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Materiálně - technické a prostorové podmínky umožňují plnit ve sledovaných předmětech učební osnovy. Ve srovnání se stavem materiálně-technických podmínek v době inspekce konané v roce 2000 došlo ke zlepšení v počtu i vybavení odborných učeben. Byly zřízeny učebny hydrauliky a pneumatiky, učebna CNC a výpočetní techniky a učebna diagnostiky. Jejich technické vybavení je na špičkové úrovni.

Pro výuku cizích jazyků byla zřízena odborná učebna s počítači a výukovými programy, audiovizuální technikou včetně dataprojektoru, názornými pomůckami a dvojjazyčnými slovníky.

Pro předmět fyzika má škola dostatek názorných pomůcek, které umožňují i realizaci frontálních laboratorních prací.

Pro výuku všech kontrolovaných předmětů je využívána učebna vybavená audiovizuální technikou a dataprojektorem.

Učitelům i žákům slouží školní knihovna, která obsahuje tituly odborné i krásné literatury.

Učitelé doporučují žákům vhodné učebnice. Pro předměty český jazyk a literatura a německý jazyk zpracovali učitelé školy vlastní učební texty.

Vedení školy se daří postupně uskutečňovat změny, které směřují ke zkvalitňování materiálně-technických podmínek výuky sledovaných předmětů.

Materiálně-technické podmínky pro výuku sledovaných předmětů jsou vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované studijní obory

Kontrolované realizované studijní obory souhlasí s uvedenými v platném rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, používané učební dokumenty jsou platné, v jejich dodržování nebyly v době konání inspekce zjištěny nedostatky. Všechny sledované předměty byly vyučovány podle platných učebních osnov. Učitelé je rozpracovali do tematických plánů, které byly projednány v příslušných předmětových komisích a schváleny zástupkyní ředitele školy. Porovnáním učebních plánů s rozvrhem hodin nebyl zjištěn rozdíl v týdenních hodinových dotacích sledovaných předmětů.

Dokumentace k organizaci výchovně-vzdělávacího procesu je zavedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Rozvrh hodin na školní rok 2004/2005 respektuje vyhlášku o středním vzdělávání a didaktické i psychohygienické zásady vzhledem ke sledovaným předmětům. Školní řád je kvalitně zpracovaný, obsahuje práva žáků i ustanovení týkající se prevence sociálně patologických jevů včetně sankcí. Součástí školního řádu je klasifikační řád, který podrobně vymezuje kritéria hodnocení pro předměty teoretického i praktického vyučování. Kontrolní činnost v oblasti naplňování učebních osnov je účinná, v době konání inspekce nebyly zjištěny nedostatky v jejich plnění.

Vytvořený informační systém umožňuje rychlý přenos informací ke všem subjektům, využívána je i vnitřní internetová síť.

Český jazyk a literatura

Výuka předmětu je realizována třemi učitelkami s příslušnou odbornou kvalifikací, což se pozitivně odrazilo ve vynikající kvalitě vzdělávání.

Všechny sledované hodiny měly pevnou a promyšlenou stavbu a vyznačovaly se odborným výkladem vhodně prokládaným problémovými otázkami. Bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla kvalitní a promyšlená, odpovídala specifickým výukovým cílům. Vyučovací hodiny byly velmi dobře obsahově a organizačně připraveny. Učitelky použily v průběhu inspekce v různé míře názorné pomůcky a didaktickou techniku. Pro sledované obory vypracovala jedna z učitelek studijní materiál, který mají žáci k dispozici a ve výuce s ním pracovaly.

Rozvržení učební látky a řazení jednotlivých celků v tematických plánech učiva korespondují s učebními osnovami, respektují náročnost učiva vzhledem k profilu absolventa a garantují jeho kontinuitu mezi ročníky.

Formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy vycházely z orientace na podstatné učivo. Cíle, se kterými byli žáci na začátku hodin seznámeni, byly v průběhu vyučování postupně plněny. Učitelky promyšleně propojovaly všechny složky předmětu, žáci byli aktivně zapojováni do hodin, pracovali samostatně i ve skupinách. Při své práci používali literární texty, jazykové a odborné slovníky, různé podpůrné materiály, využívali mezipředmětových vztahů, a tím dávali nové učivo do širších souvislostí. Žáci byli ve vyučovacích hodinách průběžně motivováni, učitelky využívaly různé formy jejich hodnocení, převažovalo průběžné a motivující slovní hodnocení. Na závěrečném shrnutí a opakování učiva většinou spolupracovali žáci.

Žáci s vývojovými poruchami učení byli při posuzování výsledků učení zohledňováni a učitelky jim věnovaly zvýšenou pozornost.

Verbální i neverbální komunikace učitelů a věcná a odborná správnost výuky byly převážně na velmi dobré úrovni. Ve většině sledovaných hodinách byl vytvářen dostatečný prostor pro komunikaci žáků a uplatnění jejich aktivit.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a literatuře byly vynikající.

Cizí jazyk (jazyk anglický a německý)

V kontrolovaných studijních oborech si žáci volí jazyk německý nebo anglický. Rozhodujícím kritériem při volbě je návaznost na jejich předchozí znalosti.

Při plánování učiva přihlížejí učitelé k osnovám i základním používaným učebnicím, které obsahují dostatek cvičení k rozvoji komunikativních dovedností žáků i upevnění a procvičení pravopisu. Využívají i textů učebnic alternativních.

Při organizaci výuky učitelky respektovaly návaznost učiva na předcházející témata, stanovené cíle odpovídaly aktuálnímu stavu tříd i profilu absolventa školy.

Ve sledované výuce převažovalo komunikativní pojetí a vyvážené zařazování učiva gramatického. Učitelky využívaly aktivizačních metod a forem práce, uplatňovaly funkčně práci frontální, skupinovou i práci ve dvojicích. Menší část výuky byla poznamenána stereotypními didaktickými postupy a formami. Při probírání reálií využívaly mezipředmětové vztahy a zkušenosti žáků.

Pozitivní bylo zařazování poslechu cizojazyčného textu s následnou kontrolou jeho porozumění. Výuka byla vedena důsledně v příslušném cizím jazyce.

Odpovídající pozornost byla věnována i písemné formě jazyka. Motivačně působilo kladné hodnocení výkonů žáků.

Učitelky využívaly učebnice, audiovizuální techniku včetně videa, map a dvojjazyčných slovníků.

Obsah zadávané domácí přípravy navazoval na probírané učivo a současně připravoval žáky na nové učivo.

Atmosféra ve sledované výuce se vyznačovala vzájemnou důvěrou, učitelky se chovaly k žákům taktně a přelivě.

Při klasifikaci a hodnocení se řídily vnitřním klasifikačním řádem. Podklady získávají rovnoměrně formou ústního i písemného zkoušení. Kontrolní písemné práce jsou zadávány v souladu s osnovami předmětu.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu cizí jazyk byly velmi dobré.

Matematika

Bezprostřední příprava učitelů se pozitivně projevila ve stanovení přiměřeně náročných výukových cílů. Nové učivo plynule navazovalo na předcházející témata. Menší pozornost byla věnována vstupní motivaci žáků. Ta byla nevýrazná, většinou zúžena pouze na sdělení probíraných témat. Z vyučovacích metod převládal výklad s prvky řízeného rozhovoru.

Výuka probíhala v běžných učebnách, v části sledovaných hodin byly použity názorné pomůcky. Využití učebnic ve vyučování nebylo vždy účelné.

Kvalita sledovaných hodin byla výrazně rozdílná, jedna učitelka probírané učivo žákům předávala srozumitelně a věcně správně. Cíle, se kterými žáky na začátku hodin seznámila, v průběhu vyučování postupně s nimi splnila. Z hlediska obsahu a náročnosti je stanovila přiměřeně typu studovaného oboru, věku, dovednostem a schopnostem žáků. Činnosti řídila srozumitelnými pokyny, sled a výběr informací byly přiměřené náročnosti učiva a aktuálnímu složení tříd. Prostor pro žakovské názory a pro komunikaci žáků a uplatnění jejich aktivit byl vytvořen, ne vždy byl jimi dostatečně využit. Žáci se nebáli vyslovit vlastní názor. Na

vyvozování nového učiva spolupracovali žáci i učitelka. Učební látka byla interpretována věcně správně, byla používána správná odborná terminologie. Ve všech hodinách byla zřejmá návaznost na dříve probrané učivo, bylo postupováno od jednoduchého ke složitějšímu. Výklad doprovázela stručným a přehledným zápisem na tabuli, který byl pro žáky vodítkem k zápisu do sešitů. Při vyučování dbala na názornost, ponechávala dostatečný prostor na procvičování učiva. Některé úlohy ze stereometrie vycházely přímo z měření prováděných žáky v hodině.

U druhého učitele se v části hodin projevila malá příprava na vyučování. Ve výuce se objevily výrazné nedostatky v matematických zápisech a terminologii, která byla nepřesná. Tato skutečnost negativně ovlivnila i znalosti žáků, kteří chyby tohoto charakteru nevnímali. Opakované učivo minulé hodiny žáci místo přemýšlení a logického myšlení četli z učebnice, bez jakékoli snahy o pochopení. Procvičované učivo bylo v některých hodinách nevhodně zvoleno z hlediska rozsahu i obsahu. Žáci v průběhu hodin byli málo motivováni k lepším výkonům, v části hodin byli pasivní. Znalosti žáků ve třídách Mch2 a Mch4 ve sledovaných hodinách byly na nízké úrovni, u některých žáků se při řešení úloh na tabuli ukázaly nedostatky zásadního charakteru.

U obou učitelů při výuce převažoval frontální způsob výuky se střídáním činností.

Komunikace byla vedena převážně jednostranně na úrovni vyučující – třída. Vlastní aktivitu projevovali jen někteří žáci, ostatní se zapojovali jen při přímých dotazech učitelů. Vzájemné vztahy mezi vyučujícími a žáky byly korektní, byla zřejmá oboustranná úcta.

Průběh a výsledky vzdělávání byly v předmětu matematika u jedné učitelky vynikající a jednoho učitele vyhovující.

Fyzika

Bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla kvalitní a promyšlená, odpovídala specifickým výukovým cílům, aktuálnímu složení tříd. Vyučovací hodiny byly velmi dobře obsahově a organizačně připraveny.

Většina výuky probíhala v odborné učebně fyziky, část v učebně s dataprojektorem. Učitelky používaly názorné pomůcky. Pokud byla použita audiovizuální technika, tak výrazně zvyšovala efektivitu učení žáků a zvyšovala jejich zájem o výuku. Žáci byli aktivně zapojováni do vzdělávacího procesu, byli vedeni k samostatné práci a odpovědnosti za její výsledek.

Formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy vycházely z orientace na podstatné učivo. Cíle, se kterými byli žáci na začátku hodin seznámeni, byly v průběhu jednotlivých hodin postupně plněny.

Učitelky aplikovaly učivo na příkladech z denního života, a tím ho dávaly do širších souvislostí. Žáky průběžně motivovaly, využívaly různé formy jejich hodnocení, převažovalo průběžné a motivující slovní hodnocení. Závěrečné shrnutí a opakování učiva bylo provedeno ve většině hodin.

Věcná a odborná správnost výuky byla na velmi dobré úrovni.

Vzájemné vztahy mezi vyučujícími a žáky byly přátelské a korektní, byla zřejmá oboustranná úcta. Žáci se nebáli vyslovit vlastní názor.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání škola pravidelně zjišťuje a vyhodnocuje na poradách vedení školy ve spolupráci s metodickými komisemi a předmětovými skupinami. Podrobnou analýzu ředitel školy zpracovává na závěr každého školního roku, jejím obsahem jsou i konkrétní návrhy na

opatření vedoucí ke zlepšení práce. Škola využívá především vlastní evaluační nástroje, v českém jazyce a literatuře komerční standardizované testy.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekční činnosti bylo sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů. Česká školní inspekce se při svých zjištěních opírala o analýzu vybrané dokumentace, dotazníkové šetření, pozorování chodu školy, prohlídku jejích prostor a rozhovor s ředitelem školy a školním metodikem prevence. Škola má vypracovaný kvalitní minimální preventivní program, zpracovaný na základě analýzy předchozího stavu. Činnost metodika prevence je příkladná, spolupracuje se všemi učiteli i výchovným poradcem. Méně úspěšná je někdy spolupráce s rodiči problémových žáků. Vztahy mezi učiteli a žáky jsou převážně přátelské, žáci učitelům důvěřují. Prostředí školy je bezpečné a podnětné. Negativní jevy jsou ihned řešeny, závažnost ani četnost těchto jevů se nezvyšuje.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je příkladný a účinný.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT č. j. 32 679/03-21 z 29. 1. 2004, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
2. Učební dokumenty sledovaných oborů
3. Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005
4. Třídní výkazy tříd PT1, PT2, Mch1, Mch4, MS2, MS3
5. Třídní knihy tříd MV4, MS2, PT2, Mch4, Mch1, Mch2, MS3, PT1
6. Zápisy z jednání pedagogické rady za školní rok 2004/2005
7. Školní řád na školní rok 2004/2005
8. Klasifikační řád na školní rok 2004/2005
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
10. Kniha úrazů
11. Dokumentace k tematické inspekci zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů
12. Dokumentace ředitele školy
13. Zápisy z jednání předmětových komisí za školní rok 2004/2005
14. Analýza činnosti metodických orgánů za školní rok 2003/2004
15. Analýza ředitele školy za školní rok 2003/2004
16. Personální dokumentace učitelů sledovaných předmětů
17. Inspekční zpráva čj. 133 01/01-11036

ZÁVĚR

Kontrolované studijní obory jsou vyučovány v souladu s posledním rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol. Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů. V jejich plnění nebyly zjištěny nedostatky.

Personální podmínky pro výuku kontrolovaných předmětů jsou z hlediska odborné kvalifikace vynikající.

Organizační struktura školy umožňuje její účinné řízení. Úkoly organizačních útvarů a kompetence zaměstnanců jsou jasně stanoveny. Na činnosti školy se významně podílejí metodické orgány. Kontrolní činnost je promyšlená a časově vyvážená. Vedení a motivování pracovníků tvoří funkční ucelený systém.

Od poslední inspekce konané v lednu 2001 došlo ke zlepšení materiálně- technických podmínek pro výuku sledovaných oborů.

Na sledovanou výuku byli učitelé pečlivě připraveni, struktury hodin měli promyšlené. Zvolenými metodami a formami práce podporovali aktivní učení, uplatňovali mezipředmětové vztahy a individuální přístup k žákům. Vedli je k práci s různými zdroji informací. K názornosti a efektivitě výuky přispívalo účelné využívání audiovizuální techniky. Odlišná byla část výuky matematiky, ve které se objevily nedostatky odborného a didaktického charakteru.

Hodnotící stupnice:

Vynikající	Velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	Nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Dagmar Raisová	Mgr. Dagmar Raisová v. r.
Členka týmu	RNDr. Vlastimila Kozelská	RNDr. Vlastimila Kozelská v. r.
Člen týmu	Mgr. Pavel Okleštěk	Mgr. Pavel Okleštěk v. r.
Členka týmu	Sylva Procházková	Sylva Procházková v. r.

V Prostějově dne 16. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Dagmar Raisová, Západní 72, 796 04 Prostějov. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. dubna 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. František Šober

Mgr. František Šober v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-05-05	m3-1057/05-05013

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. Jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.